

EDITORIAL

A concesión dunha subvención para a nosa publicación pola Consellería de Educación a través da Universidade de Vigo supón pola nosa parte, en xusta correspondencia, asumirmos novas esixencias.

Iste número está dedicado á modernización da agricultura e ó futuro das nosas comunidades rurais. O futuro que nos ven encima presenta un calendario: **a)** Unha agricultura comercial-moderna fráxil que deberá competir con outras agriculturas e complexos agroindustriais fortes, con dominio dos mercados e posicións oligopolistas (os europeos) fronte ós que o noso sector agroalimentario ten moito que perder, e acaso ser fagocitado, situación agravada polas presións norte-americanas no seo do GATT e outras guerras comerciais de a CEE abandonar calquer proteccionismo á agricultura familiar que tan bos resultados deu -cando menos se se compara cos resultados noutros países- para así ser máis vulnerable ós excedentes agrícolas norte-americanos; **b)** Unhas comunidades rurais que acochan un elevadísimo desemprego encuberto, que van perdendo vitalidade e non teñen capacidade de resposta a aqueles cambios; **c)** Un futuro incerto e carente de estratexias para o noso mundo urbano, que sería quen de absorbe-la poboación “superflua” do rural e máis se-lo mercado natural dos seus produtos e o fornecedor de inputs e servicios.

O problema do subdesenvolvemento de Galicia, tense dito moitas veces, é un problema rural-agrario. ¿Como facerlle fronte? ¿mediante a modernización da agricultura? neste caso, ¿que se entende por modernización? ¿a penetración de capitais multinacionais que modernicen, a creación dun vigoroso sector moderno necesariamente afinado nunha política da Administración Pública que o soporte e aloumiñe, a confianza no desenvolvemento das nosas iniciativas?. A iste respecto quixemos pedir colaboracións: o leite -o máis importante produto en moitas zonas-; as novas agriculturas -viños, horta, outros cultivos-; o novo asociacionismo agrario -asociacións, cooperativas, unións,....-

Pero o problema da modernización agraria está a provocar en todo o mundo industrializado o fin da civilización rural. Isto ten preocupado moito -a PAC europea víñase

definindo polo mantemento dunha agricultura familiar e a pervivencia dunha vida rural máis ou menos activa fronte a unha agricultura “industrializada” ó estilo dos EUA; o despoboamento do rural nos EUA viuse moi acelerado nos últimos anos polos créditos caros e as condicións adversas dos prezos agrarios: asistíuse a subastas masivas de granxas e a poboación activa agraria segue a descer por baixo do 2% da poboación activa en canto os núcleos de poboación rural desaparecen,...- e a nós deberíanos preocupar moito máis porque podemos falar, segundo distintos cálculos, dunha poboación “supérflua” no rural de 250.000 persoas como moi mínimo.

Isto plantea dúas cuestións: **a)** representa para nos afrontarmos un cambio na estrutura demográfica, espacial e cultural inmensa; **b)** nas actuais condicións de estancamento da poboación industrial, de complexidade no desenvolvemento do sector servicios e de desemprego a longo prazo, aquíl potencial de poboación non ten unhas perspectivas moi luminosas. Acaso por eso se teña estimulado tanto nos últimos tempos, polas Administracións Públicas -dende a CEE ós Concellos- as Iniciativas Locais para a Promoción de Emprego, a Industrialización Endóxena de Areas Rurais, as Fórmulas de Autoemprego, o Desenvolvemento Comunitario, a Animación Socio-Cultural e outras fórmulas similares.

Para alén de que istas fórmulas sexan intentos de “entreter” subempregada e con esperanzas unhas poboacións que non interesa que irrumpan onde non pode ser empregada, para alén de ser un nadar contra corrente das tendencias dominantes destes tempos, ven ó caso unha reflexión sobre qué tipo de mundo rural queremos, que tipo de mundo rural é posible propoñer -e non en permanente crise, en permanente descomposición, en permanente ameaza- e que posibilidades ofrecen aquíl políticas de “fixación do mundo rural ós seus eidos”: para isto traemos tres grupos de materiais: o monte; as discusións sobre o desenvolvemento rural -a partir dos materiais dun curso celebrado en Ourense en Agosto- e o debate celebrado nesta mesma Escola hai case dous anos sobre *Desenvolvemento rural e cooperativismo*.